

A fehér asztal örömei nem kizárólag egy tehetősebb réteg kiváltsága — mondja Gundel Károly

„Jól onni: az egyetlen életöröm, mely a bölcsőtől a sírig elkíséri az embert.”

Brillat-Savarin

1910-ben azt hitték Pesten, hogy összedül a világ. A »Wampetices« gazdát cserélt. Egy vakmerő fiatalember, alig ötévi lomnici és csorbatói gyakorlattal lejött a Tatrából és átvette a híres-neves itéleti vendéglő vezetését. Nem volt az akkoriájt amolyan csip-csup eset Pesten, mint teszem azt, egy egyszerű tróncsere: »a király meghalt — éljen a királye... A Wampetices-dinasztia nagyon is elevenen és jól megszedve magát, úgyszólván tegnapi mára faképnél hagyta hűségét népét, minden jófialathoz áhíthatatlán ragaszkodó alattvalóinak ezreit. A jóizek és illatok inycsiklandó hagyományain kérdő fejséges pes i gyomor nemigen tudott beletörődni abba, hogy most jön egy ilyen fiatalember és magához ragadva az étvágygerjesztés legfelsőbb hatalmát, arra akarja rákényszeríteni őket, hogy ezenül ne a Wampeticesbe járjanak, hanem — kimondani is fogalomserítés — a Gundelbe.

A „motorizált gyomor”

És a világ mégsem dőlt össze. Az új dinasztia alapító fiatalember, Gundel Károly, bátran látott munkához; a kerti és éttermi berendezések modernizálásával, az étlap, a kiszolgálás s az egész konyhai rendszer megreformálásával — győzött minden étkezési maradiság felett. A Wampeticesből Gundel let és épen, sértetlenül, mondhatnám: jó hűsban túlélte nemesak az első világháborút s annak minden történelmi, társadalmi és gazdasági következményét, hanem a Sefánia-úti kocsi-köröz elmúlását is, a konflis és a fűker halálát, az autó megszületését, amikor a »motorizált gyomor« immáron könnyűszerrel keresett és talált távolabbi étvágykielégítésre: Budán, a Balatonnál, a mátrai hegyekben és még messzebb. Bécsben s egyéb itt is, ott is felkapott külföldi vendéglátó hűcsújáró helyen.

Szóval jól ment a Gundelnek, olyan jól ment anyagiakban és tekintélyben is, hogy 1927-ben, egyenesen a főváros felkérésére, átvette az új Gellért-szálló éttermeit is, igaz, hogy nem ingyen (közel 160 ezer pengő leváltási díjért), ráadásul azonban olyan rossz hírrel: Gundel kellett a talpán, no meg hat fiának és lányának iparhoz nevelt és edzett kemény munkája, hogy a nagy budai szállóüzemen ejtett csorbát kiköszörüljék.

Maharadzsák, költők

Most itt ülök az ösbe csavardótt, de még mindig keménykötésű, akaraterős Gundel Károly

mégsem akadt jelentkező, aki a Gellért éttermi üzemet átvegye!

— Sok oka van ennek — feleli Gundel Károly. — Elsősorban talán az, hogy az a nagy közönségréteg, amely azelőtt idejárt, részben elpusztult, részben elszegényedett. A többi ok: a szállodának azelőtt 250 szobája volt, ma alig száz. Ez, az elmaradt külföldiek is beleszámítva, körülbelül napi 250—300 vendég kiesését jelenti. Az egész szálloda és fürdőkomplexus romosan került ki az ostromból. Én magam 90—95 százalékát vesztettem el annak, ami az enyém volt: éttermi berendezést, konyhafelszerelést, pincézett vendéglői anyagot, bankbetétet, készpénzt (közel 165 ezer pengőt) satöbbit. Megfelelő helyiségek hijján, a régi bankettek is elmaradtak.

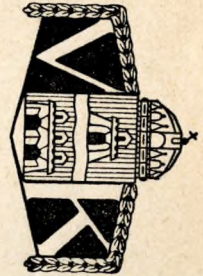
— Nagy baj az is, hogy az épület, amelynek rendbehozatalát hátulról kezdték, előlői ma is romnak hat. Az emberek pedig nem szívesen járnak romokba ékezni. A bajok között nem utolsónak kell említenem az igen nagy költségeket, a kollektív szerződések súlyos feltételeit s az egész vendéglátó ipar válságát. Ilyen körülmények között már két évvel ezelőtt kértem a fővárost, hogy engedjen ki a bérletből, de mivel már akkor sem akadt pályázó a bérletre, lát maradtam. Igaz, hogy a főváros 1947 tavaszán 240 000 forintért megvette tőlem a szállóban maradt sokszáz ezer forintért helyreállított (és kiegészített) berendezéseimet, ami persze nem sok volt az üdvösségre. 1945 óta körülbelül félmillió forintot fizetem rá a Gellérten, hát bizony nem bírom tovább.

Az ipari konyhák jövője

— És mi történik ezután a Gellérten?

— Valahogyan mindig volt és mindig lesz — feleli Gundel most már mosolyogva. Késégtelen, hogy a gazdaságilag és társadalmilag felemelkedő nagy réteg is meg fogja találni azokat a nagy örömeiket, amelyeknek a megkereséséhez és felfedezéséhez a régi időkben nem igen volt módja. A fehér asztal örömei nem kizárólag egy tehetősebb réteg kiváltsága.

— Ha az új világ a háziasszonyt, a nőt egyre távolabb tereli a háztartástól és mindinkább helyet szorít részére a kenyérkereső pályákon, érthető, ha a nőknek mindkevesebb ideje és gondja marad a sütéshez, főzéshez. Valószínű tehát, hogy a háztartási ételkészítés színvonala nagy átlagban esökkenni fog, s ahogy a múlt században a sütés-főzés tudományának és művészetének vezetészerepe az udvari és fővárosi konyhákról az ipari konyhákra szállott át, úgy most is

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Relle Pál:		
Cím:	A fehér asztal örömei		
Forrás:	nem a tehetősebbek kiváltsága		
	Mondja Gundel Károly		
(Hely)	Világ 1948 III/6.	(Kit. v. fiz.)	(Oldal)
(Helyszám)			
Tárgy	Osztalýozás		
Hely	"Gundel"		
	"1948"		
	640.24		

Székesfehérvári háznyomda 1926 — 8891

mellett és lapozgatók a Genet-
Szálló sárguló vendégkönyvében.
 Egy sereg maharadsza, akiknek
 pedig tudómmal odahaza is van
 mit aprítaniok a tejbe, áradozva
 adják írásba, hogy ilyen jók
még nem élték életükben. Azután
 a külföldi hírességek — írók, mű-
 vészek, régi és új politikusok,
 közéleti emberek sora — közöttük
Galsworthy, Paul Valéry, Elynor
Glynn, Romaine, Dénys Amie,
Jehudi Menuhin, Luj a svéd trón-
örökösno, Páris grófja (a francia
 trónkövetelő) és neje, mind dícsé-
 retet zengenek a jótartásért; De-
ző Alajos és Vértés Marcell, a
 két világhírű magyar művész egy-
 egy oldalnyi rajzzal adnak szí-
 nes, ötletes kifejezést hálájuknak.

Romok

— Hogy lehet, — kérdem —
 hogy ilyen nemzetközi elismerés
 után a legutóbb kiírt pályázaton

Belvárosi, elsőrangú,
 kategórián felüli, bevezetett

női divatszalon

közreműködő

társat keres

tökével Ajánlatokat „Munka”
 jel. kiadóba kér

ezek az ipari konyhák fogják a
 jó étel, a jó konyha színvona-
 lát tartani és emelni a nagyobb
 néprétegek javára. A gazdasági
 jólét általános emelkedésével te-
 hát, ha a háború következmé-
 nyeit nagyjából kihevertük, mind
 szélesebb és szélesebb rétegek
 fognak a vendéglők tisztán teri-
 tett asztala mellé telepedni.

Megkérdeztem Gundel Károlyt,
 mi a terve ezután?

— Nem vagyok mai gyerek —
 feleli határozottan. — De még tu-
 dok dolgozni és szeretek dolgozni.
 Erre neveltem a gyerekeimet is.
En ezt hagyom rájuk és nem az,
ami elveszett: a vagyonomat. El-
 veszett: hát elveszett. Nem érde-
 kel. Azt a húszesztendei munkát
 azonban, amelynek emléke a Gel-
 lérthez fűz, mégsem akarom abba
 hagyni. Igaz: újból benyújtot-
 tam pályázatomat. Szeretném
 megírtani a Gellértet.

Relle Pál

Lakáscsere

Stefánia-úti villanegyredben 5 szobás,
 terraszos, jó állapotban lévő lakásomat
 elcserélném. 2 szobás prima lakás elő-
 feltétel. Ajánlatot „Ligeti csere” jel-
 lőre a főkiadóba.